

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om valg til folketinget.

(Vederlag og pension m. v. for folketingets formand).

Fremsat den 10. marts 1964 af *Vagn Bro, Erik Eriksen, Aage Fogh, Kirkegaard, Ole Bjørn Kraft, Aksel Larsen, Carl Petersen, Iver Poulsen, Herluf Rasmussen og Poul Sørensen.*

§ 1.

I lov nr. 171 af 31. marts 1953 om valg til folketinget foretages følgende ændringer:

1. Overskriften før § 75 affattes således:

„VIII. Almindelige bestemmelser om valg og folkeafstemninger.“

2. Før § 83 indsættes som overskrift:

„IX. Vederlag og pension m. v. for folketingets medlemmer.“

3. Efter § 92 indsættes:

„X. Vederlag og pension m. v. for folketingets formand.“

§ 93. Ud over reglerne i §§ 83-92 gælder §§ 94-100 for folketingets formand.

§ 94. Der tilkommer folketingets formand et årligt vederlag på 45.000 kr., der forhøjes eller nedsættes efter bestemmelserne i §§ 87 og 88 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Stk. 2. Vederlaget udbetales med 1/12 månedlig forud fra den første dag i måneden efter, at valget til formand har fundet sted, og til udgangen af den måned, i hvilken hvervet som formand fratrædes.

Stk. 3. Vederlaget kan ikke oppebæres samtidig med løn, ventepenge eller pension hidrørende fra stilling som minister eller tjenestemand.

§ 95. Folketingets formand har ved afgang fra formandshvervet ret til i 2 år at oppebære ventepenge svarende til højeste pension i henhold til § 96.

Stk. 2. Ventepenge i henhold til stk. 1 kan ikke oppebæres samtidig med vederlag, ventepenge eller pension hidrørende fra ministerstilling.

Stk. 3. Ansættes en afgået formand i tjenestemandsstilling inden for det tidsrum, hvori der udbetales ham ventepenge, bortfalder disse, hvis den med tjenestemandsstillingen følgende lønning overstiger ventepengene. Er lønningen mindre end ventepengene, udbetales forskellen ham som personligt tillæg i restperioden.

Stk. 4. Ventepenge kan ikke oppebæres samtidig med pension hidrørende fra ansættelse i tjenestemandsstilling.

§ 96. Har en formand fungeret i mere end et år, har han efter udløbet af det tidsrum, hvori der udbetales ham ventepenge, ret til pension.

Stk. 2. Pensionen udgør af det i § 94 nævnte beløb på 45.000 kr., hvis han har fungeret som formand i:

over 1 år og indtil 2 år	10 pct.
2 - 3	15
3 - 4	20
4 - 5	25
5 - 6	30
6 - 7	35
7 - 8	40
over 8	50

Stk. 3. Pensionen forhøjes eller nedsættes efter bestemmelsen i § 89 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Stk. 4. En formands pensionsalder er hans hele funktionstid som formand, regnet fra det første valg hertil.

Stk. 5. For den, der både har været for-

mand og minister, fastsættes der én pension, og pensionsalderen er de sammenlagte funktionstider.

§ 97. Er en tjenestemand valgt til formand for folketinget, har han ved afgang fra formandshvervet ret til den ham ved afgang fra tjenestemandsstillingen tilkommende pension, forøget med den ham ifølge § 96 som formand tilkommende pension. Det samlede pensionsbeløb kan dog ikke overstige højeste ordinære egenpension efter lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd. Ansættes en pensionsnydende formand i tjenestemandsstilling, hvis lønning er større end den ham i alt tillagte pension, eller udnævnes han til minister, bortfalder pensionen. Er lønningen mindre end pensionen, udbetales forskellen ham som personligt tillæg. Ved afgang fra tjenestemandsstilling, som en afgået formand beklæder, har han ret til den samlede pension, der som afgået formand tilkom ham, hvis denne er større end den pension, hvortil tjenestemandsstillingen berettiger ham, idet det tidsrum, hvori han har fungeret som formand og eventuelt i tidligere tjenestemandsstilling, medregnes i pensionsalderen.

Stk. 2. Ventepengeperiode medregnes ikke i pensionsalder.

§ 98. Den, der bliver enke efter en formand for folketinget, som ved dødsfaldet endnu fungerede som sådan eller var pensioneret eller oppebar ventepenge, har — med de i § 67 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd anførte undtagelser — ret til enkepension.

Stk. 2. Enkepensionen udgør af det i § 94 nævnte beløb på 45.000 kr., hvis manden har fungeret som formand i:

under 4 år	20 pct.
over 4 år og indtil 8 -	25 —
- 8 - - - 12 -	30 —
over 12 -	35 —

Stk. 3. Bestemmelsen i § 96, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Enkepension efter nærværende paragraf kan i forbindelse med enkepension hidrørende fra tjenestemandsstilling ikke overstige den højeste enkepension, der kan

opnås i henhold til lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Stk. 5. Enkepensionen forhøjes eller nedsættes efter bestemmelsen i § 89 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd. I øvrigt finder de i §§ 64, stk. 4, 66-68, 69, stk. 1, og 75-82 fastsatte regler for enke- og børnepension samt efterindtægt tilsvarende anvendelse. Endvidere gælder denne lovs §§ 60, 61 og 62, stk. 2, for formanden.

§ 99. Besidder en formand for folketinget ved sin tiltræden hverv i offentlige eller private virksomheders, foretagenders eller institutioners tjeneste, vil disse være at fratæde. Såfremt varetagelsen af sådanne hverv efter formandens skøn ikke kan berede vanskeligheder i udførelse af hans pligter som formand og han ønsker at bevare noget af disse, skal han straks skriftligt tilstille et af folketinget nedsat udvalg meddelelse herom. Udvalget kan inden forløbet af 14 dage efter meddelelsens modtagelse nægte formanden tilladelse til at bevare sådanne hverv. Efter forløbet af dette tidsrum meddeler formanden folketinget, hvilke hverv han har tilladelse til at varetage.

Stk. 2. Formanden må i sin formandstid ikke overtage noget nyt hverv af den i stk. 1 nævnte art.

§ 100. Vælges en tjenestemand til formand for folketinget, kan den af ham hidtil beklædte tjenestemandsstilling holdes besat ved konstitution for hans funktionstid, hvis det skønnes forsvarligt af hensyn til stillingens tarv, og for så vidt og så længe konstitution i stillingen overhovedet er tilladt. Statsministeren skal herom give meddelelse til det i § 99 omhandlede udvalg, hvorefter der forholdes i overensstemmelse med nævnte paragrafs stk. 1, dog at den i 4. punktum omhandlede meddelelse afgives af statsministeren gennem folketingets formand.

4. Overskriften før § 93 affattes således:

„XI. Slutningsbestemmelse.“

5. § 93 ændres til § 101.

F. t. l. vedr. valg til folketinget. (Vederlag m. v. for folketingets formand).

§ 2.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. april 1964.

Stk. 2. Virksomhed som formand for folketinget i tiden forud for 1. april 1964 medregnes ved fastsættelse af pension, der kom-

mer til udbetaling efter lovens ikrafttræden. Sådan tid kan ikke samtidig medregnes ved fastsættelse af pension hidrørende fra anden virksomhed i offentlig tjeneste, bortset fra pension i henhold til afsnit IX i lov om valg til folketinget.

Bemærkninger til lovforslaget.

Grundloven af 1953 gav folketinget en endnu mere central placering i forfatningen, og hvervet som formand for folketinget, det højeste hverv, hvortil valg finder sted, fik derved en ganske særlig stilling.

Efter de erfaringer, der senere er indhøstet, findes det naturligt, at formandshvervets særlige betydning finder udtryk i en hertil svarende lønnings- og pensionsmæssig placering af formanden.

Nærværende lovforslag tilsigter derfor i valgloven at etablere en selvstændig vederlags- og pensionsordning for folketingets formand, således at der for denne indføres en ordning svarende til de i lov nr. 194 af 5. juni 1959 om vederlag og pension m. v. for ministre fastsatte bestemmelser, og således at der samtidig gennemføres de nødvendige regler til denne ordnings harmonisering med allerede bestående offentlige lønnings- og pensionsbestemmelser.

Til forslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Ad nr. 1 og 2.

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Ad nr. 3, ny § 93.

Bestemmelsen tilsigter at fastslå forholdet mellem de almindelige regler om vederlag og pension m. v. for folketingets medlemmer og de foreslåede særlige regler for folketingets formand. Disse særlige regler gælder kun en i henhold til § 2 i folketingets forretningsorden valgt formand, ikke andre, der i kortere eller længere tid faktisk fungerer som formand (aldersformand, midlertidig formand eller næstformand m. v.).

Ad nr. 3, ny § 94.

Reglerne i stk. 1 og 2 svarer med de nødvendige redaktionelle ændringer til bestemmelserne i § 1 i lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

Stk. 3 er nødvendiggjort af formandshvervets særlige karakter og tilsigter at udelukke, at der sammen med det særlige vederlag som formand

kan oppebæres løn, ventepenge eller pension hidrørende fra stilling som minister eller som tjenestemand. Denne udelukkelse omfatter såvel løn, ventepenge og egenpension som heraf afledet efterindtægt eller enkepension.

Ad nr. 3, ny § 95.

Bestemmelserne i stk. 1 og 3 svarer med de nødvendige redaktionelle ændringer til § 3 i lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

Bestemmelserne om ventepenge er — ligesom for ministre — en nødvendig følge af reglerne om opgivelse af andre offentlige hverv, idet der ved fratræden må gives en overgangstid til retablering af erhverv. Bestemmelsen finder også anvendelse i de tilfælde, hvor en formand må fratræde, fordi der bevilges ham orlov som medlem af folketinget. Dette gælder, selv om betingelserne for udbetaling af almindeligt medlemsvederlag ikke er til stede under orloven.

Bestemmelserne i stk. 2 udelukker, at der sammen med ventepenge som afgået formand kan oppebæres vederlag, ventepenge eller pension fra ministerstilling.

I stk. 4 er fastsat særlige regler for det tilfælde, at der i ventepengeperioden tilkommer en afgået formand tjenestemandspension.

Ad nr. 3, ny § 96.

Bestemmelsen svarer med de nødvendige redaktionelle ændringer til § 4 i lov om vederlag og pension m. v. for ministre, dog at der i stk. 5 er optaget en særlig bestemmelse om fastsættelse af en fælles pension i de tilfælde, hvor den pågældende har været både formand for folketinget og minister. Det forudsættes, at der her som i andre tilfælde, hvor dette vil kunne have betydning, sker en fordeling af udgiften efter nærmere forhandling mellem de institutioner, hvem pensionsbyrden påhviler.

Ad nr. 3, ny § 97.

Reglerne svarer med de nødvendige redaktionelle ændringer til § 5 i lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

Ad nr. 3, ny § 98.

Bestemmelserne i stk. 1, 2 og 5 svarer med de nødvendige redaktionelle ændringer til § 6 i lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

Stk. 3 svarer til den særlige kombinationsregel § 96, stk. 5.

Under stk. 4 foreslås der indført en bestemmelse gående ud på, at pension for enken efter en formand for folketinget ikke i forbindelse med enkepension fra en tjenestemandstilling kan overstige højeste enkepension, der kan opnås efter lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd. Bestemmelsen svarer til den i § 97, 2. punktum, indeholdte regel vedrørende egenpension.

Ad nr. 3, ny § 99 og 100.

Disse paragraffer svarer med de afvigelser, som

formandens særlige stilling medfører, til §§ 7 og 8 i lov om vederlag og pension m. v. til ministre, idet disse spørgsmål (om besiddelse af hverv og om konstitution) forudsættes behandlet efter ganske samme retningslinjer.

Til § 2.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft fra 1. april 1964, og således at pension, der kommer til udbetaling efter dette tidspunkt, fastsættes under medregning af formandstid, der ligger forud herfor, dog at sådan tid — ligesom for ministre — ikke *samtidig* kan medregnes ved fastsættelse af pension fra anden virksomhed i offentlig tjeneste, bortset fra den almindelige medlemspension i henhold til valgloven.